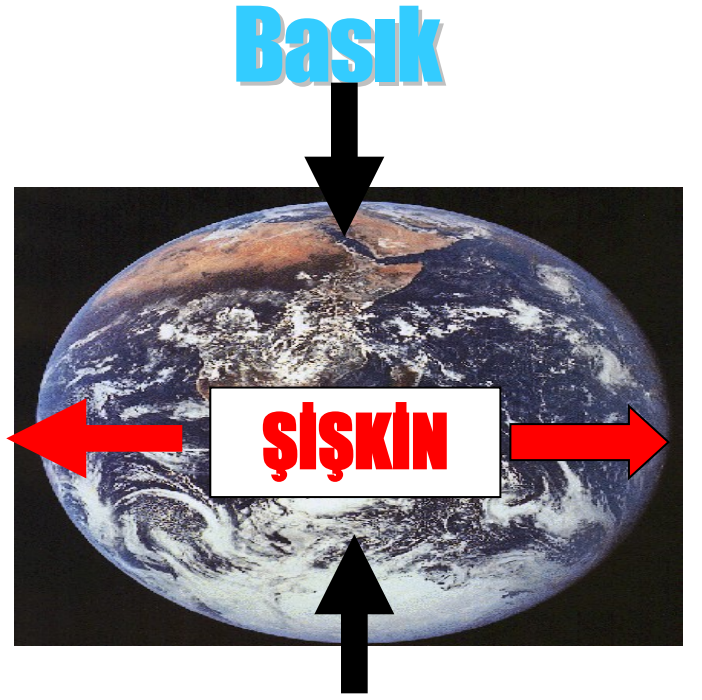

1

Dünyamızın Şekli

Dünyamız, Kutuplarda **BASIK**, Ekvator'da ise **ŞİŞKİN** 'dir.

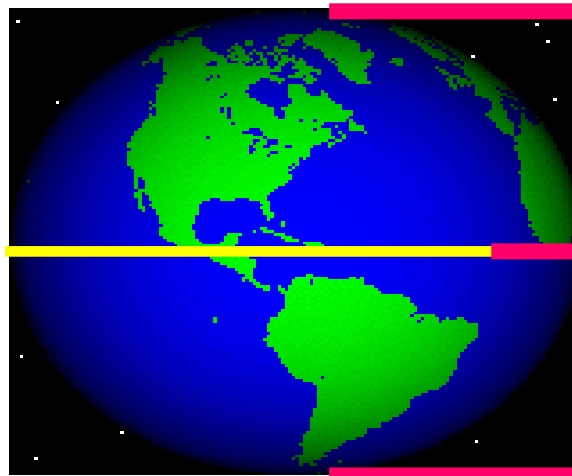
Dünyamızın bu yuvarlağa yakın olan şekline **GEOİD** adı verilir.

Ekvator

Ekvator

Kutup noktalarından eşit uzaklıkta olan ve yer yuvarlağını iki eşit yarım küreye ayıran dairedir. Derecesi **0 (sıfır)** dır.

Kuzey Yarım Küre

Güney Yarım Küre

Paralel

Paralel

Ekvatora paralel olarak çizildiği varsayılan hayali çemberlere denir.

Paralellerin Özellikleri

Başlangıç Paraleli **Ekvator**dur

Toplam **180** Paralel Vardır 90 tanesi **Kuzey** Yarım Kürede 90 tanesi ise **Güney** Yarım Kürededir.

Paraleller Arası Mesafe **111** Km.dir

Paralellerin Derecesi Ekvatordan Kutuplara Gidildikçe **Büyür**.

Ekvator'dan Kutuplara doğru gidildikçe PARALELLER 'in uzunlukları kısalmır(**Sebebi Dünyanın Şeklidir.**)

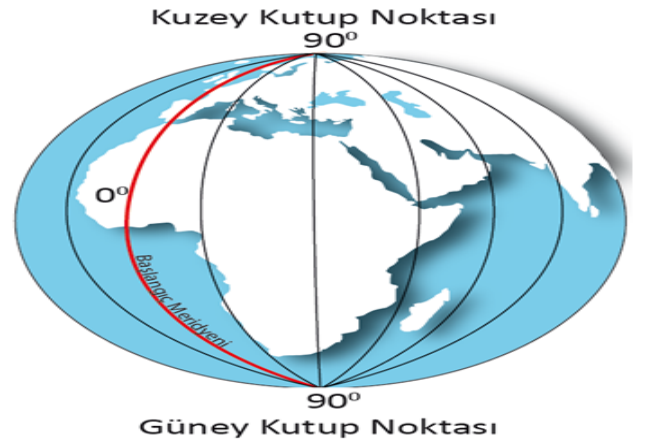
Hap Bilgi

-PARALELLER ENİNE ÇİZGİLERDİR.(**ENLEM**)

Kuzey-Güney olarak ifade edilirler

Meridyenler

Bir kutuptan başlayıp ekvatora giden ve ekvatoru **dik** olarak kesip diğer kutupta birleşen **hayali çizgilere meridyen** daireleri denir. Tıpkı Karpuz Dilimine benzer

Meridyenlerin Özellikleri

Başlangıç Meridyeni İngiltere'de Londra yakınlarından geçen **griniçtir**.

Başlangıç meridyeninin **doğusunda 180 batısında da 180** tane olmak üzere toplam **360** tane meridyen vardır.

Ekvator'dan Kutuplara doğru gidildikçe MERİDYENLER **arası kısalmır**.

Her bir MERİDYEN ARASI **4 DK** .'dır.Dünya **BATIDAN DOĞUYA DOĞRU** döndüğü için, devamlı **en doğuda** olanın saati,diğerine göre **DAHA İLERİDİR**.

Hap Bilgi

-MERİDYENLER BOYUNA ÇİZGİLERDİR.(**BOYLAM**)

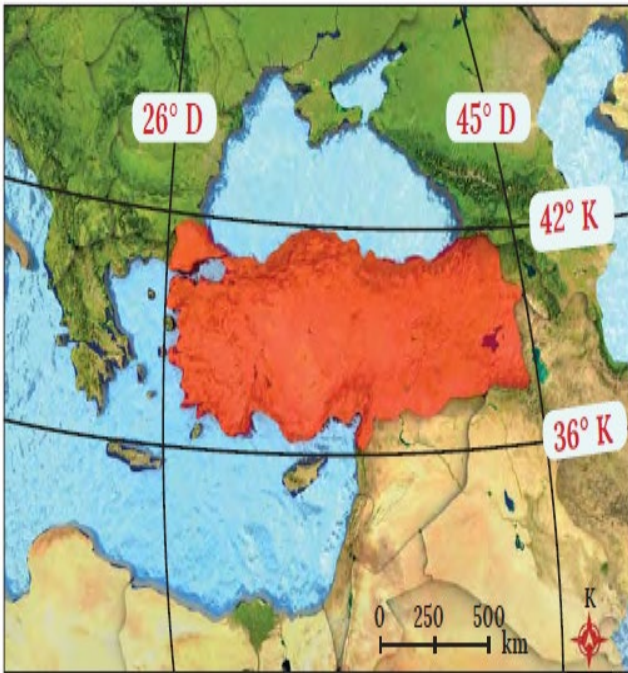
Doğu-batı olarak ifade edilirler.

COĞRAFİ KONUM

HERHANGİ BİR NOKTANIN DÜNYA ÜZERİNDEKİ KAPLADIĞI ALANA COĞRAFİ KONUM DENİR

MATEMATİK KONUM

Bir yerin enlem(paraleller) ve (meridyenler)boylamlara göre dünya üzerindeki yeridir.

ÖZEL KONUM

Dünya üzerindeki bir yerin **Kıtalara, komşu ülkelere, boğazlara Yer şekillerine, yükseltisine, Denizlere Yeraltı zenginliklerine** göre konumuna o yerin özel konumu denir.

Türkiye'nin Matematik Konumu

-Türkiye Ekvatorun kuzeyinde **36- 42 kuzey paralelleri** ile **26 – 45 Doğu meridyenleri** arasında yer alır.

Türkiye'nin Özel Konumu

1. Türkiye, **Asya, Avrupa ve Afrika** kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerde bulunduğu için bir köprü görevi görmektedir.
2. Türkiye, **üç tarafı denizle çevrili bir yarım adadır.**
3. Dünya'nın en önemli boğazlarından **İstanbul ve Çanakkale Boğazları** ülkemizdedir.
4. Zengin yer altı ve yerüstü kaynaklarına sahiptir.
5. **Ilıman kuşakta** yer alıp **Dört mevsim** görülmektedir.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Oktaay Gülmez

KITALAR VE OKYANUSLAR

KITA: Yeryüzünü kaplayan büyük kara parçalarına **Kıta** denir.

Dünyanın en büyük kıtası Asya Kıtası en küçük kıtası ise Okyanusya kıtasıdır.

Dünyanın en büyük kıtası Asya Kıtası en küçük kıtası ise Okyanusya kıtasıdır.

OKYANUS: Kıtaların arasındaki büyük su parçalarına **Okyanus** denir

Dünyanın yaklaşık % 71'ini okyanuslar kaplamaktadır

Büyükliğüne göre Okyanuslar: 1-Büyük(Pasifik)Okyanus 2-Atlas Okyanusu 3-Hint Okyanusu

ETKİNLİK ÇALIŞMASI

ÖRNEK CÜMLELER	DOĞRU	YANLIŞ
En büyük paralel dairesi ekvatordur.		
Paralel ve meridyenler dünya üzerinde konum belirlemek için varsayılan hayali çizgilerdir.		
Türkiye'nin üç kıtanın yaklaştığı yerde olması matematik konumu ile ilgilidir.		
Türkiye'nin en güneyi ile en kuzeyi arasında 666 km mesafe vardır.		
Paralellerin arasında 4 dakikalık zaman farkı vardır.		

BİL BAKALIM

1. Bir yerin paralel ve meridyenlerle yerinin gösterilmesi hangi konumdur

Cevap:

2. Kutuplara eşit uzaklıkta ve Dünyayı tam ortadan ikiye böldüğü varsayılan hayal çizgiye ne denir

Cevap:

3. Dünyanın kendine has şekline verilen isim

Cevap:

4. Ekvatora paralel olarak çizilen çizgilere verilen isim

Cevap:

5. Paraleller arası uzaklık ne kadardır

Cevap:

6. Toplam kaç tane paralel vardır

Cevap:

7. Kutuplara gittikçe paraleller arası mesafede nasıl bir değişiklik olur

Cevap:

8. Başlangıç Meridyeni nedir

Cevap:

9. Meridyenler arası mesafe, ekvatordan kutuplara doğru gittikçe nasıl bir değişime uğrar

Cevap:

10. Herhangi bir yerin kıtalara, denizlere, dağ sıralarına, boğazlara ,komşu ülkelere, ulaşım yollarına, yer altı ve yerüstü kaynaklarına göre olan konumu ve yükseklik değerleri hangi konumdur

Cevap:

11. Bir yerin dünya üzerindeki konumuna ne denir

Cevap:

12. En büyük paralel dairesi hangisidir

Cevap:

13. Türkiye'nin Matematik Konumu nedir

Cevap:

Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Oktaç Gülmez